

Elering AS

nõukogu aruanne 2024. majandusaasta aruande kohta

Vastavalt äriseadustiku §-le 333 sätestatule esitab nõukogu üldkoosolekule enda poolse aruande Elering AS 2024. majandusaasta aruande kohta.

Elering AS nõukogu vaatas juhatuse poolt koostatud 2024. majandusaasta aruande läbi ja leidis:

1. Ettevõtte saavutas olulises osas strateegias 2024. aastaks seatud eesmärkide sihttasemed (vaata lisa 1. Eleringi strateegiliste eesmärkide mõõdikute täitmine). Ettevõtte suutis hoida enda peamist ülesannet mõõtvat sihttasest, tagada Eesti tarbijate elektri varustatus 10 aasta keskmise andmata energia kogusena 59 MWh juures. Kogu aasta jooksul kanti üle ca. 8 miljoni MWh elektrienergiat, see tähendab, et Eleringi elektrivõrgu töökindlus 2024. aastal oli 99,99%.
2. 26. jaanuaril 2024 aastal rikkeliselt välja lülitunud Estlink 2 alalisvoolukaabel Eesti ja Soome vahel parandati 4. septembriks, mis on sarnaste merekaablite riketega võrreldes hea tulemus. Remontimine oli mastaapseid ehitustöid ja uudseid lahendusi nõudev tegevus, kuna rike oli täpselt maismaa ja mere piiril ning tavapäraste meetoditega töid teha ei saanud.
3. Gaasisüsteemis oli 2024. aastal põhivõrgus klientidele andmata jäänud energia 0 MWh (2023: samuti 0 MWh). Gaasivarustuskindlus oli kogu aasta vältel tagatud – ülekandevõrk töötas stabiilselt ning ei esinenud rikkeid ega avarisiid, mis oleksid põhjustanud tarnekatkestusi. Hoolimata Balticconnectori gaasitoru vigastusest 8. oktoobril 2023, mis katkestas Eesti ja Soome vahelise gaasiühenduse, säilis gaasivarustuskindlus kogu 2024. aasta vältel. Toru remont kestis ligikaudu seitse kuud, kuid tänu tõhusale koostööle partneritega sai Balticconnector 22. aprillil 2024 turuosalistele taas kättesaadavaks. Selle perioodi jooksul tagasime Eesti tarbijate gaasivarustuse Eesti ja Läti vahelise ühenduse kaudu, kindlustades varustuskindluse ka keerulistes tingimustes.
4. Ettevõtte suurimaks väljakutseks 2024. aastal oli kiirendatud ajagraafikus ettevalmistus Mandi-Euroopa sünkroonalaga liitumiseks (2026 vs 2025), et tagada keerulises geopoliitilises olukorras piirkonna energiasjulgeolek ja sõltumatus. 2024. aastal valmisid kõik vajalikud infrastruktuuriprojektid, mis olid kriitilise tähtsusega. Üheks olulisemaks sünkroniseerimise taristuprojektiks oli Viru-Tsirguliina 330 kV õhuliini rekonstrueerimine (244 km kõrgepingeliine), mille Elering lõpetas 2024. aasta novembris. See oli Eesti jaoks üks mahukamaid ja kriitilisemaid projekte, mis oli hädavajalik Mandri-Euroopa sagedusalaga liitumiseks. Baltimaade elektrisüsteemi edukaks sünkroniseerimiseks Mandri-Euroopa elektrisüsteemiga on vaja tagada ka piisav inerts (17 100 MWs), mis aitab hoida süsteemi stabiilsust nii tavaolukorras kui ka võimalike avariide korral. Selleks paigaldatakse Baltimaadesse kokku üheksa sünkroonkompensaatorit, mis aitavad reguleerida sagedust ja tugevdada elektrisüsteemi. Eestis rajati koostöös Siemens Energy'ga tähtaegselt kolm sünkroonkompensaatorit Püssi, Kiisa ja Viru alajaamadesse.
5. Ettevõtte tulud kokku moodustasid 225,9 miljonit eurot, olulisim tuluallikas oli võrguteenuste müük, mis moodustas müügitulust 57,9% või 124,1 miljonit eurot. Võrgu ülekandeteenuste tulust moodustasid 68,8% elektrivõrgu ülekandeteenuse tulud, 22,6% gaasi ülekande võrguteenuste tulud ning 8,6% muud võrguteenusetulud. 2022.-2024. aastal kaeti Konkurentsiametiga kooskõlastatult tariifis mittesisalduvad elektri võrgukaod kogunenud võimsusjaotustasust eeldusel, et võimsusjaotustasu jääk on piisav piiriüleste investeeringute finantseerimiseks. Võrgutariifidega reguleeritud tulu moodustas võrguteenuste tulust kokku 91,4%. Aruandeaasta ärikasumiks kujunes 17,6 miljonit eurot ning puhaskasumiks 15,7 miljonit eurot.

Nõukogu jäi majandusaastaga rahule ning otsustas majandusaasta aruande heaks kiita ning esitada üldkoosolekule kinnitamiseks.

2024. aastal toimus 5 korralist nõukogu koosolekut ja 4 elektroonilist nõukogu koosolekut:

- 10.01 (elektrooniline) – taastuenergia vähempakkumise vaide lahendamine;
- 28.02 – majandusaasta aruande kinnitamine, nõukogu tegevusaruande heaks kiitmine, juhatusele seatud eesmärkide täitmine, põhitegevuste täitmise ülevaade, auditikomitee otsuste heaks kiitmine, auditikomitee koosseisu kinnitamine;
- 06.06 – juhatuse esimehe ülevaade koosolekute vahel toimunud tähtsamatest sündmustest, Elering AS-i strateegia 2025-2030 ettevalmistamine, 4 kuu majandustulemuste ülevaade, auditikomitee otsused, auditikomitee koosseis, põhitegevuste täitmise ülevaade;
- 07.06 (elektrooniline) – tehingud registrivaraga;
- 24.09 - juhatuse esimehe ülevaade koosolekute vahel toimunud tähtsamatest sündmustest, Elering AS-i strateegia 2025-2030, 7 kuu majandustulemuste ülevaade, auditikomitee otsused, auditikomitee koosseis, põhitegevuste täitmise ülevaade;
- 09.10 (elektrooniline) – juhatuse esimehe valimine;
- 23.10 - juhatuse esimehe ülevaade koosolekute vahel toimunud tähtsamatest sündmustest, ülevaade taastuenergia vähempakkumiste ettevalmistamisest ja mõjust Eleringi võrgu arendamisele, ülevaade sünkroniseerimisega kaasnevatest sagedusreservide kuludest, auditikomitee liikmete nimetamine, isikliku kasutusõiguse seadmine;
- 08.11 (elektrooniline) – tehingud registrivaraga;
- 16.12 - juhatuse esimehe ülevaade koosolekute vahel toimunud tähtsamatest sündmustest, äritegevuse eelarve ja investeringute eelarve kinnitamine, 10 kuu majandustulemuste ülevaade, põhitegevuste ülevaade, auditikomitee otsuste heaks kiitmine, muud küsimused.

2024. aastal kuulusid Eleringi nõukogu koosseisu järgmised liikmed:

- Gunnar Okk, nõukogu esimees alates 04.03.2024, volitused kehtivad kuni 04.03.2027, varasemad kogemused energeetikasektoris, hetkel Põhjamaade Investeerimispanga nõukogu liige. Osales viiel korralisel ning kolmel elektroonilisel hääletamisel;
- Kaie Karniol, nõukogu liige alates 07.03.2022 kuni 07.03.2025 – Rahandusministeerium riigivara osakonna juhataja, osales viiel korralisel ning neljal elektroonilisel hääletamisel;
- Janek Stalmeister alates 22.05.2023 – ettevõtja, volitused kehtivad kuni 22.05.2026, osales viiel korralisel ning neljal elektroonilisel hääletamisel;
- Sirli Männiksaar alates 04.03.2024 – Ericsson Eesti tegevjuht, alates 04.03.2024, volitused kehtivad kuni 04.03.2027, osales viiel korralisel ja kolmel elektroonilisel hääletamisel;
- Jaanus Uiga alates 09.10.2024 – Kliimaministeeriumi asekancler energeetika ja maavarade valdkonnas, volitused kehtivad kuni 09.10.2027, osales kahel korralisel ja ühel elektroonilisel hääletamisel;

- Rein Vaks, nõukogu liige alates 25.05.2023 kuni 09.10.2024 – Energeetikaosakonna juhataja Kliimaministeeriumis, osales kolmel korralisel ning kahel elektroonilisel hääletamisel.

Nõukogu tööd kajastavad nõukogu koosolekute protokollid.

2024. aastal kogunes auditikomitee 4 korda: 20.03, 05.06, 19.09 ja 04.12. Auditikomitee käsitles järgmisi teostatud siseauditeid: liitumisprotsessi audit, järelaudit, isikuandmete kaitse audit ja sagedusreservide audit. Lisaks vaadati üle küberturbe tõhustamise tegevuskava, auditikava, hinnati välisaudiitori tööd, käsitleti riskihindamise ning sisekontrolli teemasid ning finantsaruandluse teemasid, samuti siseaudiitori valikukriteeriume. Auditikomitee tööd kajastavad vastavad protokollid.

2024. aastal arvestati Eleringi AS-i nõukogu liikmetele tasusid koos sotsiaalmaksudega summas 74 tuhat eurot. Auditikomitee liikmetele maksti auditikomitees osalemise eest tasusid koos sotsiaalmaksudega summas 3,6 tuhat eurot. Tasud jagunesid nõukogu ja auditikomitee liikmete vahel alljärgnevalt:

Nõukogu	Brutotasu	sh auditikomitee brutotasu	Sots.maks	sh auditikomitee sots.maks	Kokku
Gunnar Okk	16 500	0	5 445	0	21 945
Janek Stalmeister	9 750	750	3 218	248	12 968
Kaie Karniol	9 750	750	3 218	248	12 968
Rein Vaks	9 000	750	2 970	248	11 970
Sirli Männiksaar	8 250	0	2 723	0	10 973
Jaanus Uiga	2 531	281	835	93	3 367
Villem Vohu	188	188	62	62	249
Kokku	55 969	2 719	18 470	897	74 438

2024. aastal arvestati Elering AS-i juhatuse liikmetele tasusid koos sotsiaalmaksuga summas 740 tuhat eurot. Tasud jagunesid juhatuse liikmete vahel alljärgnevalt:

Juhatus	Püsitasu	Tulemustasu	Tasud kokku	Sotsmaks
Kalle Kilk	144 004	36 000	180 004	59 401

Reigo Kebja	98 393	0	98 393	32 470
Riina Kãi	126 000	31 500	157 500	51 975
Erkki Sapp	108 153	12 750	120 903	39 898
Kokku	476 550	80 250	556 800	183 744

/allkirjastatud digitaalselt/

Gunnar Okk

Nõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirli Männiksaar

Nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Janek Stalmeister

Nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Jaanus Uiga

Nõukogu liige

Lisa 1: Eleringi strateegiliste eesmärkide mõõdikute täitmine

Eesmärk	Mõõdik:	Ühik	Eesmärgi	Tegelik
			sihtväärtus	
			2024	2024
Eesmärk 1. Tagada igal ajahetkel elektri ja gaasi varustuskindlus				
1.1 Hästi töötav elektri põhivõrk	Andmata jäänud elektrienergia (10 a. keskmine)	MWh	<135	59
1.2 Hästi töötav gaasi ülekandevõrk	Andmata jäänud gaas MWh (10 a. keskmine)	MWh	0	0
1.3 Kolme aasta perspektiivis on täidetud Eesti elektri varustuskindluse standard	3 aasta varustuskindluse prognoos ületab Eesti SoS standardit	h/a GWh/a	LOLE < 9 EENS < 4,5	Meetmetega tagatud (NERA meetmeteta LOLE 9, EENS 6)
1.4 Sünkroniseerimine mandri-Euroopaga 2025. aasta lõpuks	Olulisemad tegevused lõpule viidud (nõukogu poolt heaks kiidetud koos iga-aastase eelarve lisaga "Peamised tulemused")	%	95	98
Eesmärk 2. Tagada elektri- ja gaasihind, mis toetab Eesti majanduse konkurentsivõimet				
2.1 Tagada Eesti hinnapiirkonnas Läänemere äärsete riikidega sama elektri hind	% tundidest ilma piiriüleste liinide pudelikaelteta (piirile allokeeritud vähem, kui nimivõimsus)	%	EE-FI: >95 EE-LV: >75	EstLink2 rike

2.2 Õhuke elektrivõrk	Suhtearv: Järgmise 5 aasta investeeringute eelarve/ järgmise 5 aasta kulum RAB-is (va sünkroniseerimine)	%	<100	98
2.3 Tagada Eestis FI-3B turupiirkonnaga sama gaasi hind	% tundidest ilma piiriüleste liinide pudelikaelteta (piirile allokeeritud vähem, kui nimivõimsus)	%	EE-FI: >95 EE-LV: >95	BC rike kõrvaldatud lubatud kiires tähtajas
2.4 Õhuke gaasivõrk	Suhtearv: Järgmise 5 aasta investeeringute eelarve/ järgmise 5 aasta kulum RAB-is (peale BC)	%	<100	78
2.5 Konkurentsitihe energiaturg (sh. piiriüleste pudelikaelte elimineerimine)	Olulisemad tegevused lõpule viidud (nõukogu poolt heaks kiidetud koos iga-aastase eelarve lisaga "Peamised tulemused")	%	95	95
Eesmärk 3. Eesti kliimanetraalsuse saavutamine				
3.1 Piisav ülekandevõrgu tootmissuunaline võimekus	Eesti elektrivõrgu tootmissuunaline võimekus vähemalt (võttes arvesse Eesti taastuvenergia 2030 eesmärki)	MW	3200	3400
3.2 Eleringi kliimanetraalsus	Eleringi otsesed (sh.võrgukao) emissioonid on (sh.kompenseeritud) neutraliseeritud võrreldes baasplaaniga	%	N/A	Seadus ei ole jõustunud
Eesmärk 4. Pühendunud töötajad	Töötajate pühendumuse indeks	%	>70	82
Eesmärk 5. Kliendirahuolu	Kliendirahulolu indeks	%	>65	75
Eesmärk 6. Majandusliku lisandväärtuse loomine	Majanduslik lisandväärtus (EVA)	EUR	>0	-5,5